

I

Dat Veronica en ik de sleutels kregen met de opdracht op een ijskoude zaterdag in april 's morgens vroeg de school te openen voor de audities van *Onze stad* was een bewijs van onze blindelinge bereidwilligheid. De regisseur, meneer Martin, was bevriend met mijn oma en verzekeringsagent van State Farm. Zo raakte ik er via mijn oma bij betrokken en Veronica raakte erbij betrokken omdat we ongeveer alles samen deden. De inwoners van New Hampshire konden niet genoeg krijgen van *Onze stad*. Het toneelstuk betekende voor ons wat de Grondwet of de 'Star-Spangled Banner' voor andere Amerikanen betekende. Wij voelden ons erdoor aangesproken, het gaf ons het gevoel speciaal te zijn en gezien te worden. Meneer Martin voorspelde een grote opkomst voor de auditie en dat verklaarde waarom hij die dag de gymzaal wilde gebruiken. De amateurtoneelclub had geen enkele band met onze middelbare school, maar aangezien de directeur meneer Martin als verzekeringsagent had en waarschijnlijk ook met hem bevriend was, werd het verzoek ingewilligd. In zo'n stad woonden wij.

We gingen erheen met koffie in onze meeneembeker en dikke pockets, Veronica met *Ogen van vuur* en ik met *Dokter Zjivago*. Ik ging graag naar school, maar had een bloedhekel aan de gymzaal en alles wat daarmee te maken had: teamsport, oppepsessies, agressieve kickballwedstrijden, rondjes hardlopen als het te koud was om naar buiten te gaan,

schoolfeesten, diploma-uitreikingen. Maar die zaterdagochtend was de zaal leeg en merkwaardig mooi. Het zonlicht viel naar binnen door de smalle ramen net onder de daklijn. Ik denk dat ik me nooit had gerealiseerd dat de gymzaal ramen had. De vloer, de wanden en de tribune waren allemaal vervaardigd met panelen van hetzelfde lichte hout. Het podium bevond zich achter de ene basket, en de dikke rode gordijnen waren opengetrokken en lieten een matzwart niets zien. Daar zou de actie plaatsvinden. We hadden de opdracht om voor het podium een lange tafel met vijf klapstoelen neer te zetten ('Dicht bij het podium, maar niet al te dichtbij,' had meneer Martin ons gezegd) en vervolgens moesten we achtentwintig meter verderop, onder de andere basket, een tweede lange tafel neerzetten pal tegenover de deuren naar de hal. Die tweede tafel was voor de inschrijving, en dat was onze taak. Met enige moeite wisten we de twee inklapbare tafels uit de opslagruimte te slepen. We haalden de klapstoelen tevoorschijn. We zouden de hele ochtend moeten gaan uitleggen hoe het formulier ingevuld diende te worden: *Naam, Toneelnaam (indien van toepassing), Lengte, Haarkleur, Leeftijd (geclassificeerd per zeven jaar – graag één hokje aankruisen), Telefoonnummer*. De hoopvolle kandidaten was verzocht een pasfoto en een cv mee te nemen, met daarin alle eerder gespeelde rollen. We hadden een beker vol balpennen. Voor mensen die geen cv bij zich hadden, was er plek om iets op te schrijven, en als iemand geen pasfoto had, kon Veronica een polaroid nemen en die met een paperclip aan het formulier hechten. Meneer Martin had gezegd dat we iemand met minder ervaring niet in verlegenheid mochten brengen, want, en zo zei hij het: 'Dat zijn soms de diamanten.'

Maar Veronica en ik waren geen toneelmeisjes. Die waren niet gevraagd voor dit werk voor het geval ze zelf audi-

tie wilden doen. Wij waren gewone meisjes zonder enig idee hoe ze volwassenen zouden moeten beoordelen op basis van hun gebrek aan toneelervaring. Als we iemands formulier hadden ingenomen, moesten we de bladzijden die ze zouden moeten oplezen, de zogenaamde tekstfragmenten, geven samen met een nummertje, waarna ze terug naar de hal moesten om daar te wachten.

Toen de deuren om acht uur opengingen, kwamen er zoveel mensen binnen dat Veronica en ik snel terug naar onze tafel moesten lopen om de menigte voor te zijn. We zaten onmiddellijk tot over onze oren in het werk.

‘Ja,’ verzekerde ik een vrouw en toen een andere, ‘u kunt de rol van mevrouw Webb krijgen, ook al doet u auditie voor mevrouw Gibbs.’ Maar wat ik niet zei, al werd dat al heel snel duidelijk, was dat je de rol van Emily’s moeder kon krijgen ook al deed je auditie voor Emily. In een middelbareschoolvoorstelling was het niet ongewoon dat een vijftienjarige de ouder van een zeventienjarige speelde, maar amateurtoneel was andere koek. Die ochtend waren de hoopvolle kandidaten van alle leeftijden, niet alleen mannen op leeftijd die de Regisseur hoopten te worden, maar ook studenten die auditie voor Emily en George kwamen doen. (De Emily’s hadden te veel make-up op en waren gekleed als amishmeisjes die kaneelbroodjes op de boerenmarkt verkochten. De Georges observeerden stiekem de andere Georges.) Echte kinderen meldden zich aan onze tafel met de mededeling dat ze voor Wally of Rebecca auditie kwamen doen. Kennelijk waren ouders op zoek naar kinderopvang, want welke tienjarige jongen verkondigt tijdens het ontbijt dat hij Wally Webb wil spelen?

‘Als deze mensen allemaal terugkomen en een kaartje kopen, trekken we volle zalen,’ zei Veronica. ‘Dan gaat de productie rechtstreeks naar Broadway en worden wij rijk.’

‘Hoezo worden wij daar rijk van?’ vroeg ik.

Dat was extrapolatie, zei Veronica.

Meneer Martin had aan alles gedacht, behalve aan klem-borden, en dat bleek een flinke misser. De mensen gebruikten onze tafel om te schrijven en veroorzaakten zo een opstopping in de verkeersstroom. Ik probeerde te bepalen wat ik treuriger vond: mensen die ik kende te zien of mensen die ik niet kende. Cheryl, die caissière was bij Major Market en net zo oud moest zijn als mijn moeder, hield een cv en een pasfoto in haar in wanten ingepakte handen. Ik zou, dacht ik, nooit meer naar die supermarkt kunnen gaan als Cheryl altijd actrice had willen worden. En verder waren er massa's onbekenden, in jassen en sjaals ingepakte mannen en vrouwen, en uit de manier waarop ze in de gymzaal om zich heen keken, bleek dat ze er nooit eerder waren geweest. Bij de gedachte dat deze mensen God mocht weten hoelang op deze ijskoude morgen hadden gereden werd ik al even treurig, omdat het betekende dat ze bereid waren tot aan de zomer hierheen te rijden voor repetities en voorstellingen.

‘De wereld is een schouwtoneel,’ zei Veronica, want Veronica kon mijn gedachten lezen, ‘en alle mannen en vrouwen willen alleen maar spelers zijn.’

Ik nam een cv en pasfoto in ontvangst van de vader van mijn vriendin Marcia, wat zij uitsprak als Mar-síe-a. Ik had bij deze man aan tafel gezeten, op de achterbank van zijn stationwagon gezeten als hij met zijn gezin een ijsje ging eten, had geslapen in het logeerbed op de roze slaapkamer van zijn dochter. Ik deed alsof ik hem niet kende, omdat ik meende dat dat de aardigste aanpak was.

‘Laura,’ zei hij en hij glimlachte al zijn tanden bloot. ‘Goedemorgen. Wat een drukte.’

Ik knikte instemmend, gaf hem toen zijn nummertje en de tekst en zei dat hij buiten in de hal moest wachten.

‘Waar is het toilet?’ vroeg hij.

Het was gênant. Zelfs de mannen wilden weten waar het toilet was. Ze wilden hun door hun muts geplette haar in model brengen. Ze wilden, staande voor de spiegel, hardop hun tekst lezen om te zien hoe dat eruitzag. Ik zei dat het toilet bij het talenpracticum minder druk zou zijn.

‘Meiden, zo te zien hebben jullie het druk,’ zei mijn oma. Ze kwam achter ons vandaan op het moment dat Marcia’s vader wegliep.

‘Wilt u een rol?’ vroeg Veronica. ‘Ik ken mensen. Ik kan een ster van u maken.’ Veronica was dol op mijn oma. Iedereen was dol op haar.

‘Ik kom alleen maar even kijken.’ Mijn oma keek achterom naar de tafel voor het podium om aan te geven dat ze naast meneer Martin en de theatermensen zou zitten. Mijn oma, eigenaresse van De stiksteek, het verstelatelier in de stad, had zich opgegeven om de kostuums te naaien, wat inhield dat ze ook mij als vrijwilliger had opgegeven om kostuums te naaien, aangezien ik na schooltijd voor haar werkte. Ze gaf me een kus boven op mijn hoofd, waarna ze de lange, lege ruimte van het basketbalveld overstak naar de tafel aan de andere kant.

De audities hadden om tien uur precies moeten beginnen, maar vanwege de ontbrekende klemborden werd het half-elf. Toen iedereen was ingeschreven, zei Veronica dat ze de mensen afhankelijk van hun nummer en de rol waarvoor ze waren gekomen in groepjes zou opdelen en vervolgens naar de gang zou brengen waar ze moesten wachten. ‘Ik ben de schaareshond,’ zei ze terwijl ze van de tafel opstond. Ik zou blijven om de laatkomers in te schrijven. Meneer Martin en mijn oma namen met nog drie mensen plaats aan de tafel voor het podium en meteen werd het stil in de gymzaal die de hele ochtend rumoerig was geweest. Veronica moest de

kandidaat-acteurs de hal door en de trap op loodsen naar de ruimte achter de coulissen, en tot aan de rand van het podium als hun naam werd afgeroepen. De acteurs die nog auditie moesten doen, mochten de andere audities niet zien, en de acteurs die hun auditie hadden gedaan, kregen de instructie weg te gaan tenzij ze uitdrukkelijk verzocht werden te blijven. Eerst waren alle Regisseurs aan de beurt (aangezien de Regisseur de grootste en belangrijkste rol van het stuk is), gevolgd door alle Georges en Emily's, en dan de overige Webbs (meneer en mevrouw en Wally) en de overige Gibbss (dokter en mevrouw en Rebecca). De kleinere rollen werden als troostprijs toegekend. Niemand gaat van huis in de hoop de rol van agent Warren te krijgen, maar als je agent Warren krijgt aangeboden, dan neem je die.

'Meneer Saxon,' riep meneer Martin. 'U leest het begin van de tweede akte.' Alle Regisseurs zouden het begin van de tweede akte lezen.

Tot mijn verbazing hoorde ik de licht schuifelende voetstappen van meneer Saxon op het podium. 'Ben ik de eerste?' Meneer Saxon had er geen rekening mee gehouden dat dit het resultaat zou zijn als je een halfuur voordat de deuren opengingen bij een gymzaal van een middelbare school aankwam.

'U bent de eerste, meneer,' zei meneer Martin. 'U mag beginnen als u er klaar voor bent.'

En dus schraapte meneer Saxon zijn keel en na een volle, ongemakkelijk lange minuut gewacht te hebben begon hij. 'Drie jaren zijn verstreken,' zei hij. 'Ja, de zon is meer dan duizendmaal opgekomen.'

Ik zat nog steeds, zoals de hele ochtend al, met mijn gezicht naar de hal, hoewel de twee dubbele deuren dicht waren. Meneer Martin en mijn oma en de mensen naast hen zaten ver weg, zij met hun rug naar mij en ik met mijn rug

naar hen toe, en de arme meneer Saxon, die daar duizend doden stond te sterven, keek ongetwijfeld naar de regisseur en niet naar de rug van een middelbare scholiere. Toch draaide ik me beleefdheidshalve niet om. Hij las helemaal tot onder aan de bladzijde. ‘Voilà! Dat is de trein van vijf uur vijfenveertig naar Boston,’ zei hij ten slotte; zijn stem klonk opgelucht. De auditie had twee minuten geduurd en ik vroeg me af hoe iemand had kunnen denken dat de keuze van zo’n lange passage verstandig was.

‘Dank u wel,’ zei meneer Martin; in zijn stem klonk geen aanmoediging door.

Ik voelde een grote treurigheid in me opkomen. Als Veronica er was geweest, zouden we galgje gespeeld hebben en bij elk woord dat meneer Saxon te klaaglijk had uitgesproken een lidmaat hebben getekend. We zouden elkaar niet hebben aangekeken uit angst in lachen uit te barsten. Maar Veronica was in de gang en er waren geen laatkomers zoals we zo stellig hadden verondersteld. Het bleek dat alle kandidaat-acteurs hetzelfde hadden gedacht: op tijd komen, inschrijven en op aanwijzing in de rij staan – waarmee ze beproeven goed aanwijzingen te kunnen opvolgen. Meneer Martin riep de tweede hoopvolle kandidaat op, meneer Parks.

‘Zal ik boven aan de bladzij beginnen, bij het kruisje?’ vroeg meneer Parks.

‘Dat is prima,’ zei meneer Martin.

‘Drie jaren zijn verstreken,’ zei meneer Parks en hij wachtte vervolgens drie jaar om dat kracht bij te zetten. ‘Ja.’ Hij wachtte opnieuw. ‘De zon is meer dan duizendmaal opgekomen.’

Meneer Parks speelde voor Maine, niet voor New Hampshire. Als ik me had omgedraaid, zou ik vast en zeker een man in een gele oliejas gezien hebben, met een kreeft

onder zijn arm. Zonder geluid te maken stak ik mijn hand in de rugtas die aan mijn stoel hing en pakte mijn exemplaar van *Dokter Zjivago*. Dat was het idee geweest: zij zouden auditie doen en ik zou lezen, en als we ons begonnen te vervelen, zouden Veronica en ik elkaar afwisselen, zodat zij kon lezen. Meneer Parks was nog lang niet aan het einde van de bladzijde. Het goede aan *Dokter Zjivago* was dat het ingewikkelde plot mijn aandacht voldoende opeiste. Ik vond het niet echt een goed boek, maar ik wilde weten hoe het met Lara afliep. Toen echter de zesde Regisseur de opgaande zon aankondigde, besepte ik dat Pasternak niet geschikt was voor de situatie en draaide ik mijn stoel om.

De ene Regisseur na de andere betrad het voortoneel en begon. De onhandige manier waarop deze mannen erbij stonden en trillend hun papier vasthielden, waren zaken die geen enkele middelbare scholiere zou moeten zien. Sommigen hadden een behoorlijke stem, maar één zetje over de rand van een boot en ze zouden als een anker onder water verdwijnen. Geen enkele veerkracht. Anderen stonden er zelfverzekerd bij, een hand in een zak, maar ze spraken elk woord te nadrukkelijk uit. De dichotomie was volkomen. Sommigen hadden het een en anderen hadden het ander, maar niemand had beide en een aantal had geen van twee. Alles bij elkaar vormden de Regisseurs een botsing waarbij meerdere auto's waren betrokken, en ik kon niet wegstijgen.

Hoewel alles op het tegenovergestelde wees, was het lente in New Hampshire. Over zeven weken was het schooljaar afgelopen, maar ik dacht voortdurend dat dit de eerste dag was waarop ik echt iets leerde. Geen van de boeken die ik had gelezen was zo belangrijk als dit, geen enkel wiskundeboek of geschiedeniswerkstuk had me geleerd hoe ik moest optreden, en met 'optreden' bedoel ik niet op het toneel, ik bedoel in het leven. Wat ik zag, was niets minder

dan hoe ik me aan de wereld moest presenteren. Het was één ding om naar acteurs te kijken die hun tekst hadden geleerd en maandenlang begeleid waren, maar volwassenen te zien stuntelen en afgaan, was iets van een totaal andere orde. Het had iets fascinerends om vast te stellen waar iemand in de fout ging. Meneer Anderson, een financieel adviseur bij de Liberty Bank, had een pijp meegenomen, een rekwisiet dat hij misschien heel goed in zijn hand had kunnen houden, maar dat hij tussen zijn tanden geklemd hield. Je hoefde geen acteur te zijn om te weten dat het kunnen openen van je kaken het spreken vergemakkelijkt, maar toch wist ik het wel en hij niet. En midden in de twee minuten lange tekst vouwde hij het stukje papier waarvan hij op- las op, stopte het in de zak van zijn jasje, haalde een doosje houten lucifers uit de borstzak van dat jasje en stak de pijp op. De trekjes om het vuur in de pijp aan te blazen, het vlammetje dat uit de kop kwam, het maakte allemaal deel uit van zijn auditie. Vervolgens stopte hij het luciferdoosje en de afgestreken lucifer terug in zijn zak, pakte het blad met de tekst weer tevoorschijn, vouwde het uit en hervatte zijn optreden, terwijl de zoete tabaksrook naar de balken kringelde en vervolgens op mij neerdaalde.

Het getuigt van meneer Martins vastberadenheid dat hij niet gewoon opstond en zei: laat maar zitten, ik heb geen zin meer om *Onze stad* te regisseren. Maar hij bedankte kuchtend meneer Anderson voor zijn tijd. Meneer Anderson knikte ernstig en ging af.

Iedere Regisseur kwam met een onbedoelde les: helderheid, doelgerichtheid, eenvoud. Dat was wat ik van hen leerde. Zoals al mijn vrienden vroeg ik me af wat ik in mijn leven moest doen. Meestal dacht ik dat ik lerares Engels zou worden, want Engels was mijn beste vak en het idee om een leven te besteden aan lezen en andere mensen aan het

lezen te krijgen stond me wel aan. Ik was altijd bezig achter in mijn spiraalschrift ideeën voor mijn lessen te noteren, met het voornemen om met *David Copperfield* te beginnen, maar ik had nog maar net gekozen voor lesgeven of ik vroeg een inschrijfformulier aan bij het Vredeskorps. Ik hield van boeken, uiteraard, maar hoe kon ik mijn leven in een klaslokaal doorbrengen in de wetenschap dat er putten gegraven en klamboes uitgedeeld dienden te worden? Het Vredeskorps zou de meest rechtstreekse route zijn om iets waarlijk deugdzams met mijn leven te doen. Deugdzzaamheid was een woord waarmee ik alle facetten van een goed mens invulde en woog zwaar in mijn overpeinzingen over de toekomst. Het beroep van dierenarts was deugdzzaam – we wilden allemaal op een gegeven moment dierenarts zijn – maar dan moest ik scheikunde doen, en van scheikunde werd ik zenuwachtig.

Maar waarom ambieerde ik altijd zeshonderd pagina's dikke Britse romans en moeilijke vakken en banen waarvoor je je tegen malaria moest laten inenten? Waarom zou ik niet gewoon doen waar ik al goed in was? Al mijn vriendinnen vonden dat ik het verstelatelier van mijn oma moest overnemen, omdat ik goed was met naald en draad en zij, mijn vriendinnen, niet. Hun moeders evenmin. Als ik een zoom uitlegde of een taille innam, keken ze me aan alsof ik Prometheus was die met vuur van de Olympus afdaalde.

Als je je afvraagt wat er deugdzzaam is aan verstellen, dan kan ik je dat vertellen: mijn oma. Ze was zowel naaister als een bron van menselijke deugdzzaamheid. Omdat ik, door de pijpen in te nemen, een spijkerbroek had onttrokken aan de voor de kringloop bestemde zak, zei Veronica: 'Je hebt mijn leven gered!' Mensen wilden graag passende kleren, dus ze passend maken was nuttig, deugdzzaam. Dat leerde ik van mijn oma – die altijd om haar nek een geel meetlint en

aan haar pols een met een elastiek vastgebonden speldenkussen (dat ik de speldenkussencorsage noemde) droeg.

De aanblik van deze mannen die zo erbarmelijk dezelfde tekst opzeiden terwijl ze met enorme witte zakdoeken hun brillenglazen oppoetsten, zette me echt aan het denken over mijn leven.

‘Stop, stop, stop, wilde je dierenarts worden?’ Maisie schudt haar hoofd. ‘Je wilde nooit dierenarts worden. Dat heb je nooit eerder gezegd.’ Maisie begint in de herfst aan haar derde jaar diergeneeskunde, althans, als er college wordt gegeven in de herfst.

‘Een tijdje. Je weet hoe dat op de middelbare school gaat.’

‘Jij wilde kinderarts worden toen je op school zat,’ verdedigt Nell mij tegen haar zus.

‘Kan iemand me uitleggen wat dit te maken heeft met Peter Duke?’ vraagt Emily. ‘Wat heeft verstellen te maken met Duke?’

Mijn meisjes hebben me geïnstrueerd om het verhaal bij het begin te beginnen, terwijl ze niet geïnteresseerd zijn in het begin. Ze willen alleen maar horen wat ze willen horen en de rest overslaan om tijd te sparen. ‘Als jullie denken het zelf beter te kunnen, dan vertellen jullie het zelf maar,’ zeg ik, maar niet op een verwijtende manier, terwijl ik opsta. Ik strek mijn handen uit boven mijn hoofd. ‘Jullie drieën kunnen het elkaar vertellen. Ik heb meer dan genoeg te doen.’

‘Sst,’ zegt Nell tegen haar zussen. Ze geeft een klopje op de bank. ‘Kom,’ zegt ze tegen mij. ‘Kom nou maar. We luisteren.’ Nell weet hoe ze mensen moet aanpakken.

Emily, de oudste, zwiept haar schitterende zijdeachtige donkere haardos over één schouder. ‘Ik dacht alleen maar dat het over Duke zou gaan. Dat bedoelde ik alleen maar.’

‘Zit niet zo met je haar te zwiepen,’ zegt Maisie geïrriteerd. Maisie heeft haar haar in de lente laten afknippen door haar vader en ze mist het. Haar hondje Hazel staat op, maakt drie onhandige rondjes op de bank, laat zich dan neervallen en rolt zich behaaglijk op. Ze laten me weten dat ze er klaar voor zijn.

De drie meisjes zijn nu alle drie twintigers en hebben geen interesse in een verhaal dat niet over een knappe, beroemde man gaat, ook al zijn het ontwikkelde en ogenschijnlijk geëmancipeerde vrouwen. Maar ik ben wel hun moeder, en ze begrijpen dat ze, voordat hij aan de beurt is, eerst met mij te maken krijgen. Ik ga weer op de bank zitten en begin opnieuw, terwijl ik heel goed weet dat ik nooit ga vertellen wat zij zo graag willen horen.

‘Duke,’ zegt Emily. ‘We zijn er klaar voor.’

‘Als je maar weet dat hij voorlopig niet ter sprake komt.’

‘Waren dat alle Regisseurs?’ merkte meneer Martin ten slotte op; hij klonk vermoeid.

Veronica’s lieve hoofd verscheen om de rand van het gordijn. ‘Dat waren ze!’ riep ze en toen zag ze mij. Ze trok haar hoofd een fractie van een seconde terug voordat ze in lachen uitbarstte.

Meneer Martin pakte zijn thermosfles van de vloer en schroefde de dop eraf, terwijl zijn tafelgenoten onderling fluisterden. ‘We gaan verder,’ zei hij.

De Regisseur is een opzichzelfstaande rol, maar George en Emily bestaan in relatie tot elkaar en hun families, en daarom deden de Georges en Emily’s de audities paarsgewijs. Ook hiervoor had meneer Martin teksten uit de tweede akte gekozen, wat volgens mij (en de middelbare scholier achter in de gymzaal hield er kersverse meningen op na) de voor de hand liggende keuze was. In de eerste korte dia-

loog kwam Emily meer aan het woord en in de tweede George, tenzij je iemands vermogen om te kunnen luisteren meetelde, en dan wisselden ze van eerste plaats.

Ik vroeg me af of de stellen gevormd waren omdat ze naast elkaar in de rij stonden, of dat Veronica achter de coulissen grappig bezig was, want de eerste George leek ongeveer zestien, en de eerste Emily was minstens vijfendertig. Er werd gezegd dat sommige vrouwen hun leven lang Emily willen spelen. Jaar in, jaar uit doorkruisten ze New Hampshire van stad naar stad om de rol te veroveren. Deze droeg haar haar in staartjes.

Meneer Martin vroeg of ze klaar waren, waarop George meteen begon.

‘Emily, waarom ben je boos op me?’ zei hij. De tekst lag op mijn schoot.

Emily knipperde met haar ogen. Ze was duidelijk woedend op George, maar kon niet beslissen of ze hem dat wel of niet ging zeggen. Vervolgens draaide ze zich om en keek meneer Martin aan. Ze hield haar hand boven haar ogen zoals iemand in een film doet die de regisseur die zich onder het publiek bevindt wil aanspreken, maar aangezien er geen schijnwerpers waren om in te turen, miste het gebaar zijn uitwerking. ‘Ik was nog niet klaar,’ zei ze.

‘Niet erg,’ zei meneer Martin. ‘Begin maar opnieuw.’

In gedachten zag ik hem praten met mensen over autoverzekeringen, levensverzekeringen, dat ze op State Farm konden rekenen als hun huis tot de grond toe afbrandde. Ik wedde dat hij het gemakkelijk voor hen maakte.

‘Emily, waarom ben je boos op me?’ zei George weer.

Ze keek George aan of ze hem kon wurgen en draaide zich weer om naar meneer Martin. ‘Hij kan niet zomaar beginnen,’ zei Emily. ‘Ik moet er klaar voor zijn.’

Ik begreep niet wat er aan de hand was, maar toen snapte

ik het: het was voorbij voor haar. Zoals een paard dat al meteen strompelend aan zijn race begint. Ze was nog niet eens begonnen of het was al voorbij.

‘We kunnen het nog eens doen,’ zei meneer Martin. ‘Het is niet erg.’

‘Maar het is wél erg.’ Zou ze gaan huilen? Daar zaten we nu op te wachten.

Deze George was een lange jongen met een gekke pluk lichtbruin haar waardoor het leek of hij zichzelf in het donker had geknipt. Door zijn gezichtsuitdrukking kreeg ik het idee dat hij had staan nadenken over een bepaald aspect van baseball en zich net realiseerde dat hij in de problemen zat. ‘Het spijt me verschrikkelijk,’ zei hij, precies zoals George het zou zeggen – spijtig en bezorgd en enigszins van slag door het hele gedoe. Kortom, deze kerel ging door met zijn auditie en dat zag Emily ook.

‘Ik wil terug naar de rij,’ zei ze weifelend. ‘Ik wil met iemand anders auditie doen.’

‘Goed, hoor,’ zei meneer Martin, en nog voordat zij zich had omgedraaid, riep hij luider: ‘Een andere Emily, alsjeblieft.’

We zaten dik in de Emily’s. Heel wat meer Emily’s dan Georges. Dat wist ik van de inschrijvingen. De vertrekkende Emily passeerde de binnenkomende Emily, een ongeveer vijftien jaar jonger meisje met glanzend geel loshangend haar. Haar een tikkeltje wiegende heupen deden haar mooie rokje enigszins zwieren. Het was angstwekkend om te zien hoe snel de tijd voorbijgaat. Ik wist dat de eerste niet terugging naar de rij.

Maar die George stond me wel aan. De Regisseurs hadden de lat erg laag gelegd. Deze George bleef nog drie beurten en elke keer deed hij iets anders, iets specifiek wat correspondeerde met de Emily die auditie deed. Tegenover een

opgewonden Emily was hij prozaïsch. Tegenover een verlegen Emily deed hij onopvallend beschermend. De derde – God mag weten hoe ze dat zo snel voor elkaar kreeg – begon te huilen. Eerst een paar tranen, echt indrukwekkend, maar daarna verloor ze haar zelfbeheersing en snikte ze het uit. ‘George, vergeet dat alsjeblieft. Ik weet niet waarom ik dat zei...’

George pakte zijn zakdoek. Hadden ze er allemaal een bij zich? Hij bette even haar gezicht, maakte een sussend geluidje dat haar wonderbaarlijk kalmeerde. Achter in de gymzaal huiverde ik.

Vele daaropvolgende Georges zeiden hun tekst op alsof ze auditie deden voor Peter Pan. Hoe ouder ze waren, des te springeriger werden ze in een akte waarin niet werd gesprongen. De Emily’s waren bleu, gevoelig, stopten in elke regel alle menselijke ervaring. Ze waren *Boos* en *Berouwwol* en *Heel Aangedaan*. Ik begon me af te vragen of de rol moeilijker was dan ik had gedacht.

Luister naar jezelf, wilde ik van achter uit de gymzaal roepen. Luister naar jezelf.

Een middelmatige George kon het drie of vier Emily’s volhouden, gewoon omdat hij nodig was, maar als hij hopeloos was, bleef hij maar één ronde. Ik had me gegeneerd bij de Regisseurs, bij de Georges, althans na de eerste, had ik me verveeld, maar de Emily’s irriteerden me mateloos. Ze speelden het slimste meisje van de klas alsof ze niet goed snik was. Emily Webb stelde vragen, zei waar het op stond en wist wat ze deed, maar deze Emily’s stonden te friemelen aan hun strokenrok en miauwden als jonge katjes. Wist geen van hen meer wat het was om een slimme meid te zijn? Er hadden zich geen middelbare scholieren voor de auditie gemeld, althans niet van mijn school, waarschijnlijk omdat er te veel repetities zouden zijn op avonden waarop het be-

ter was om je huiswerk te doen of te serveren vanwege de fooien of met vrienden te chillen. Er was niemand gekomen om ons soort meisjes te vertegenwoordigen.

En daarom draaide ik mijn stoel om toen Emily en George het podium verlieten vlak voordat de volgende Emily en George het betraden. Even zei ik tegen mezelf dat ik verder zou gaan in *Dokter Zjivago*, maar in plaats daarvan pakte ik een inschrijfformulier. Niet dat ik actrice wilde worden, maar ik wist dat ik het beter kon. *Naam* stond er op het formulier. *Toneelnaam (indien van toepassing)*. Ik schreef mijn naam in blokletters: LAURA KENISON. Behalve mijn adres, telefoonnummer, geboortedatum had ik niets te bieden, ik kon mijn naschoolse werk bij De stiksteek niet omzetten in theaterervaring. Ik luisterde naar de auditie achter me. ‘Ja, TOT een JAAR geleden vond ik JE HEEL AARDIG,’ kweelde Emily. Ik vouwde het formulier op en stopte het in mijn Pasternak-exemplaar, pakte een nieuw formulier en begon opnieuw. Ditmaal spelde ik mijn naam als L-A-R-A, waarbij ik, in de veronderstelling dat deze nieuwe spelling Russisch en mondain was, de u schrapte die mijn ouders me bij mijn geboorte hadden gegeven. Ik besloot dat meneer Martin gelijk had. Ik besloot dat ik de diamant zou zijn.